

Сънищата и сънотълкуването в българската традиционна култура

Анатол Анчев

(Резюме)

Благодарение на многобройните ми записи на сънища и сънотълкувания и на научните ми изследвания, свързани с тях, а също така въз основа на наличния чужд публикуван и архивен материал от Българското възраждане насам и на базата на изследванията на наши фолклористи и етнологисти от далечното минало до днес, в статията са представени в сбит вид дяловете и жанровете в българската традиционна култура, където има сънища, сънотълкуване и последствия от съня. Посочени са основните принципи на сънотълкуване, начините на сънотълкуване и факторите, влияещи върху сънотълкуването. Подчертано е, че сънотълкуването е част от обучението в култура на патриархалния българин като съществен елемент от гадателните му познания и практики. Всичко това потвърждава факта, че сънищата и сънотълкуването са важна съставна част от системата на българската традиционна култура. Акцентирано е върху единството на противоположностите, същностно и при класифицирането, и при тълкуването на сънищата, и което е важна характеристика за българската традиционна култура в нейната цялост (и изобщо за българската култура и език от Средновековието до наши дни), като е посочена и аналитичнопсихологическата му същност. Обърнато е внимание на решаващата роля на контекста за правилното тълкуване на сънищата, съответстващ на амплификацията в юнгианската психология.

Ключови думи: сънища; сънотълкуване; фолклорни видове и жанрове; българска традиционна култура; обучение в култура; система; единство на противоположностите; контекст; амплификация; аналитична психология

Анатол Анчев

Българска академия на науките

Институт за етнология и фолклористика

с Етнографски музей

ул. „Акад. Георги Бончев“, бл. 6

1113 София, БЪЛГАРИЯ

anatol22011@abv.bg